

PROGRAM DZIAŁANIA MUZEUM WARMII I MAZUR W OLSZTYNIE

na okres od 1 czerwca 2022 r. do 31 maja 2029 r.

Piotr Żuchowski

Wstęp

Spisany w niniejszym opracowaniu program działania MWiM w Olsztynie na lata 2022-2029 w wielu obszarach jest dobrze pojętą kontynuacją pięcioletniej kadencji 2017-2022. Zadania perspektywiczne, jak chociażby inwestycje infrastrukturalne i wielkie programy merytoryczne, mogą być skutecznie realizowane tylko wtedy jeżeli w instytucji właściwie wykonywane są zadania podstawowe, dlatego strategiczne zadania na przyszłość przedstawiam w szerokim umocowaniu uwarunkowań wypracowanych w ostatnich latach.

Warunki finansowe instytucji

Warunki finansowe MWiM po stronie **przychodowej** budowane muszą być na stabilnej relacji dotacji podmiotowej Organizatora do przychodów własnych Muzeum. Wskaźnik ten oblicza się wg następującego wzoru:

$$\frac{\text{przychody ze sprzedaży działalności kulturalnej} + \text{pozostałe przychody ze sprzedaży}}{\text{dotacja podmiotowa organizatora}} = \%$$

W ostatnich czterech latach relacja ta układała się następująco:

2018 – 25,26%

2019 – 23,66%

2020 – 24,12%

prognozowane 2021 – 19,21%

Dane te pokazują, że jeśli nawet w latach 2018-2020 rosła dotacja podmiotowa to bardzo proporcjonalnie rosły przychody własne Muzeum. Wyrażna zmiana zarysowała się w 2021 roku i związana jest ona ze wzrostem kosztów funkcjonowania Muzeum i spadkiem przychodów własnych (efekt pandemii COVID-19).

Najbardziej miarodajnym wskaźnikiem stabilności MWiM po stronie **kosztowej** jest wskaźnik procentowego zaangażowania środków na wynagrodzenia osobowe dzielony przez koszty stałe instytucji.

W czterech ostatnich latach wskaźnik ten kształtował się następująco:

2018 – 63,56%

2019 – 63,38%

2020 – 62,70%

prognozowane 2021 – 68,00%

Prognozowane wskaźniki za rok 2021 jasno pokazują, że zasadnicza zmiana następuje w obszarze płac, gdyż narastającym problemem związanym z finansami MWiM jest szeroko pojęty problem płac pracowniczych. Rządowe decyzje ostatnich lat, związane głównie z raptownym wzrostem płacy minimalnej, ale też wprowadzenie zasady wyłączania z podstawy płacowej dodatku za wysługę lat spowodowały znaczny procentowy wzrost nakładów na płace w budżecie całego Muzeum i jednocześnie wywołały zjawisko określane „spłaszczeniem płac pracowniczych”. W efekcie pracownicy bez kwalifikacji specjalistycznych ale z dużym stażem zarabiają więcej niż wysoko wykształcona młoda kadra specjalistyczna. Powoduje to ogromne trudności w naborze pracowników merytorycznych posiadających kwalifikacje pozwalające Muzeum realizować zadania *stricte* muzealne. Największy problem Muzeum ma z zatrudnieniem absolwentów takich kierunków jak historia sztuki i muzealnictwo. Uczelnie kształcące w tych kierunkach leżą poza województwem warmińsko – mazurskim a decyzje życiowe absolwentów tych uczelni związane z zamieszkaniem w Olsztynie, jak pokazuje praktyka, są trudne i należą do rzadkości. Niezbędne staje się rozważenie utworzenia finansowych zachęt dla pracowników tych deficytowych specjalizacji muzealnych.

Pogłębiająca się obecnie sytuacja wzrostu kosztów funkcjonowania muzeum, związana z sytuacją ogólnokrajową (wysoka inflacja, ogromne wzrosty kosztów energii i wywozu śmieci, raptowne wzrosty kosztów materiałów i usług, itd.) powodują całkowite rozchwianie finansów. Jest dzisiaj rzeczą niemożliwą czynienie założeń finansowych dla perspektywy wieloletniej. MWiM w ostatnich czterech latach ustabilizowało swój budżet i osiągnięto to głównie dzięki ścisłej współpracy z Organizatorem, czyli samorządem województwa warmińsko-mazurskiego. Dlatego też stałe współdziałanie z Organizatorem, oparte na rzetelnych analizach sytuacji finansowej, będzie najlepszą formą tworzenia stabilnych warunków finansowych dla MWiM na najbliższe lata.

Roczne plany programowe począwszy od 2022 roku

Nie ma takiej możliwości, by z całą szczegółowością i trafnością rozpisać „roczne plany programowe” dla perspektywy 7 lat, czyli na lata 2022 – 2029. Jak sama nazwa wskazuje roczne plany programowe przygotowywane są z roku na rok. Niemniej należy podkreślić, że strategia rozwoju instytucji kultury w kilkuletniej perspektywie czasowej opierać się musi na najważniejszych celach programowych.

W oddziałach MWiM winien być kontynuowany program ekspozycji historycznych „dotykam historii”, który został zapoczątkowany w trakcie kadencji 2017 – 2022, polegający na realizacji wystaw stałych prezentujących historię miast w jakich zlokalizowane są poszczególne oddziały. W ramach tego programu w 2019 roku, w Muzeum Mazurskim w Szczytnie, zrealizowano wystawę „Historia Szczytna i okolic. Od pradziejów do współczesności”. W 2022 roku realizowana będzie, przygotowana już koncepcyjnie, wystawa w Muzeum w Mrągowie związana z historią Ziemi Mrągowskiej z silnym podkreśleniem archeologii, gdyż okolice Mrągowa znane są z bogactwa stanowisk archeologicznych. Dom Gazety Olsztyńskie, na 2023 rok, przygotowuje nową wystawę o historii Olsztyna, a na 2024 rok wystawa historyczna planowana jest w Morągu. Zakończenie w 2024 roku projektu „Konserwacja i restauracja XIV – wiecznego zamku w Lidzbarku Warmińskim – perły architektury gotyckiej w Polsce – III etap” będzie dobrym czasem na zintensyfikowanie prac w ramach cyklu „dotykam historii” nad ekspozycją związaną z historią Lidzbarka Warmińskiego.

Rozważyć należy, by po zakończeniu inwestycji z Funduszy Norweskich na zamku w Lidzbarku Warmińskim w 2024 roku uruchomić dużą ogólnopolską, wysokobudżetową imprezę kulturalną związaną z twórczością „księcia poetów polskich” biskupa Ignacego

Krasickiego. Literatura, polska obyczajowość, polityka to obszary tematyczne, które dają możliwość zbudowania ciekawych treści dla ogólnopolskiej konferencji przyciągającej rozpoznawalne postaci polskiego życia publicznego.

Muzeum będzie też przygotowywało swoją ofertę programową związaną z ważnymi rocznicami krajowymi i regionalnymi:

- w 2023 roku przypada 550 rocznica urodzin Mikołaja Kopernika. Już trwają intensywne przygotowania do tych obchodów. W 2021 roku przeprowadzono na zamku w Olsztynie kompleksowy remont krużganka, jako miejsca na ścianie którego mieści się jedyny zachowany instrument astronomiczny Mikołaja Kopernika czyli Tablica Kopernikowska. W 2022 zakładana jest ekspertyza konserwatorska samej Tablicy oraz rozszerzenie badań ustalających jej funkcję. Docelowo przygotowana będzie gra internetowa oparta na działaniu tablicy i historii osadzonej w czasach Kopernika. MWiM złożyło też swój akces do zorganizowania konferencji historyczno-konserwatorskiej w ramach organizowanego przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu Światowego Kongresu Kopernikańskiego.

- w 2025 roku przypada okrągła pięćsetna rocznica Hołdu Pruskiego, czyli wydarzenia które miało ogromny wpływ na historię naszego regionu. MWiM bierze udział w regionalnych przygotowaniach do tego wydarzenia i planowana jest specjalna czasowa ekspozycja związana z okolicznościami i konsekwencjami traktatu krakowskiego z roku 1525.

- w 2028 roku przypadała będzie trzydziesta rocznica wprowadzenia reformy samorządowej Rządu premiera Jerzego Buzka, której efektem było utworzenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego w obecnym kształcie. Rocznicą ta będzie okazją do przypomnienia bogatej i złożonej historii administracyjnej ziem tworzących obecne Województwo Warmińsko-Mazurskie.

Bardzo poważnym wyzwaniem programowym MWiM są działania związane z systematyczną aktualizacją ekspozycji stałych. Muzeum posiada 29 ekspozycji stałych rozmieszczonych na ponad 3 tys. m² powierzchni. Ekspozycje te pochodzą z różnych okresów, najstarsze jeszcze z lat siedemdziesiątych dwudziestego wieku, i przez dziesiątki lat nie były aktualizowane. Proces unowocześniania ekspozycji stałych, a może lepiej: dostosowywania do warunków współczesnego odbiorcy, został już rozpoczęty, czego efekty widać już na niektórych ekspozycjach. To praca stała, wymagająca planowania i tworzenia szczególnych zachęt dla pracowników merytorycznych. Zmienić też należy proporcje powierzchni ekspozycji stałych i czasowych. Największy problem w tym zakresie dotyczy zamku w Olsztynie, czyli obiektu o najwyższej rocznej liczbie odwiedzających, gdzie powierzchnia ekspozycji stałej do całości powierzchni ekspozycyjnej to zaledwie niecałe 5%!

Propozycje realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju instytucji kultury

Zadania w zakresie bieżącego funkcjonowania MWiM podzieliłbym na trzy zasadnicze obszary:

- działalność merytoryczna, czyli realizacja zadań *stricte* muzealnych określonych w art. 2 ustawy o muzeach,
- działalność zarządczo – administracyjna,
- komunikacja wewnątrz muzealna.

Misją MWiM nieustannie jest gromadzenie, katalogowanie, naukowe opracowywanie i eksponowanie zabytków, dzieł artystycznych i eksponatów przyrodniczych związanych z historią oraz florą i fauną ziem tworzących obecne województwo warmińsko – mazurskie.

Tym co wyróżnia MWiM spośród innych instytucji kultury województwa warmińsko – mazurskiego jest jego wielooddziałowość. Siedziba MWiM niezmiennie od chwili założenia w 1945 roku mieści się na zamku kapituły warmińskiej w Olsztynie ul. Zamkowa 2. Dlatego w opisie różnych zjawisk dotyczących działalności MWiM przydatne jest używanie określeń „centrala”, czyli działy i komórki merytoryczne, administracyjne i gospodarcze oraz magazyny muzealne zlokalizowane w Olsztynie i **oddziały**, czyli placówki terenowe MWiM.

MUZEUM WARMII I MAZUR,
NAJWAŻEJSZE DANE INRASTRUKTURALNE I KADROWE
Stan na dzień 30 września 2021 r.

Lp.	SIEDZIBA - ODDZIAŁY	ODLEGŁOŚĆ OD SIEDZIBY (w km)	LICZBA OBIEKTÓW	LICZBA OSÓB ZATRUDNIONYCH	POWIERZCHNIA UŻYTKOWA w tym EKSPOZYCJA (w m ²)
1	Muzeum Warmii i Mazur Olsztyn, ul. Zamkowa 1 - 2	0	3	72	5 571,40 1 806,74
2	Dom Gazety Olsztyńskiej Olsztyn, Targ Rybny 1	0,2	1	5	781,00 358,59
3	Muzeum Przyrody Olsztyn, ul. Metalowa 8	3	2	6	1 490,00 438,30
4	Muzeum Warmińskie w Lidzbarku Warmińskim Lidzbark Warmiński, Pl. Zamkowy 1	51	1	25	5 628,30 3 682,11
5	Muzeum im. J.G. Herdera Morąg, ul. Gen. Jana Henryka Dąbrowskiego 54	49	1	12	1 960,00 659,09
6	Muzeum Mazurskie Szczytno, ul. Henryka Sienkiewicza 1	49	1	7	825,50 571,81
7	Muzeum Warmii i Mazur/ Oddz. W Mrągowie Mrągowo, ul. Ratuszowa 5	64	1	4	1 050,00 215,90

8	Składnica muzealna i pracownie ul. Partyzantów 18 w Olsztynie	2,2	1	9	1 389,40 -
9	Magazyny Muzealne - ul. Pstrowskiego 28 B w Olsztynie	2,4	2	0	694,00 -
	RAZEM	220,8	13	140	19 389,60 7 732,54

Koordinacja działań merytorycznych, *stricte* muzealnych pomiędzy „centralą” a oddziałami jest elementem niezbędnym w osiąganiu dalekosiężnych celów strategicznych. Siłą i przewagą wielooddziałowego Muzeum jest możliwość zatrudnienia w „centrali” specjalistów o wysokich kwalifikacjach merytorycznych i administracyjnych. Dobra organizacja pracy pozwala wykorzystywać potencjał tychże pracowników w działaniach całego Muzeum i w centrali, i w oddziałach, dlatego właściwe planowanie i koordynacja działań przez Dyrektora Muzeum oraz jego Zastępców jest warunkiem niezbędnym do wykorzystywania potencjału pracowniczego.

Prawnie to dyrektor muzeum ponosi całą odpowiedzialność za to co się w muzeum dzieje, dlatego przy tak złożonej strukturze jak wielooddziałowe MWiM istotne jest umiejętne delegowanie uprawnień na zastępców, główną księgową i szeroką kadrę kierowniczą.

Historycznie w MWiM funkcjonuje rozwiązanie organizacyjne, polegające na tym, iż każdym z oddziałów muzealnych zarządza powołany przez Dyrektora Muzeum kierownik oddziału. Taki system kierowania oddziałami pozwala zachować sprawność zarządczą w samych oddziałach ale też właściwie wypełniać ich zadania merytoryczne. Każdy z oddziałów ma swą własną specyfikę związaną z: prezentowanymi na wystawach zbiorami, architekturą obiektu muzealnego, obsadą merytoryczną oraz relacjami z lokalnym środowiskiem. Dużą wartością oddziałów jest ich różnorodność i specyfika, dlatego w zależności od zasobu kadrowego oddziałów oraz charakteru prezentowanych w nich zbiorów, odpowiednio należy organizować wypełnianie zadań merytorycznych w tychże oddziałach. Dwa największe oddziały, czyli Muzeum Warmińskie w Lidzbarku Warmińskim i Muzeum im. J.G Herdera w Morągu, zwyczajowo stałe ekspozycje muzealne mają tworzone w oparciu o pracowników merytorycznych „centrali”. Z kolei wystawy czasowe przygotowywane są różnie, bądź siłami własnymi oddziałów, bądź przez pracowników działów merytorycznych, bądź we wzajemnej współpracy oddziałów z działami. Te ukształtowane przez lata zasady dobrze funkcjonują i należy je zachować. Każdy oddział we własnym zakresie prowadzi zajęcia w ramach edukacji muzealnej, co również należy kontynuować.

W wystandaryzowany sposób winien funkcjonować obszar decyzyjny i komunikacyjny. Wszelkie ważne decyzje winny zapadać w ścisłym uzgodnieniu z osobami i gremiami muzealnymi bezpośrednio odpowiedzialnymi za dany obszar kompetencyjny. Następnie komunikacja co do podjętych decyzji i innych ważnych aspektów pracy MWiM musi odbywać się tak, by informacje skutecznie docierały do zainteresowanych. Utrzymać zatem należy zasadę rozsyłania drogą mailową z sekretariatu Muzeum informacji adresowanych do sprofilowanych grup pracowniczych:

1. Wszyscy pracownicy
2. Kadra kierownicza

3. Działy merytoryczne.

Muzeum Warmii i Mazur tworzy 13 obiektów, w tym 11 obiektów zabytkowych. Obiekty te wymagają nieustannej troski i opieki. Stabilność finansowa Muzeum pozwala na bieżąco przeprowadzać niezbędne remonty i naprawy zarówno te realizowane w ramach obsady pracowniczej muzealnej, jak i te zlecane podmiotom zewnętrznym.

Rozwój MWiM związany jest z dwoma obszarami:

- realizacją wieloletnich inwestycji infrastrukturalno – programowych opartych na środkach zewnętrznych,
- rozwoju muzealnej działalności programowo – merytorycznej.

Najważniejsze inwestycje infrastrukturalno-programowe planowane do realizacji na lata 2022 – 2029 to:

1. Projekt „Konservacja i restauracja XIV – wiecznego zamku w Lidzbarku Warmińskim – perły architektury gotyckiej w Polsce – III etap” realizacja do kwietnia 2024 roku,
2. „Termomodernizacja pałacu Dohnów – siedziby Muzeum im. J.G. Herdera w Morągu wraz z modernizacją niezbędnej infrastruktury muzealnej”. Projekt przewidziany do realizacji w latach 2021 - 2023
3. „Adaptacja na nową siedzibę Muzeum Mazurskiego w Szczytnie wraz z częścią magazynową obiektu przy ul. Kasprowicza 1”. Przygotowany jest projekt architektoniczny wraz z pozwoleniem na budowę, środki na realizację należy szukać w programach RPO na lata 2021 – 2027,
4. „Rewitalizacja Zamku kapituły warmińskiej w Olsztynie” to projekt o bardzo wysokim stopniu złożoności. Realizacja tej inwestycji uzależniona jest od decyzji leżących poza gestią MWiM, ponieważ aby zwiększyć powierzchnię ekspozycyjną na Zamku kapituły warmińskiej w Olsztynie pracowników merytorycznych i administracyjnych należy przenieść do innego obiektu leżącego poza zamkiem; oznacza to konieczność znalezienia takiego obiektu na terenie Olsztyna. Tymczasem należy kontynuować remonty i inwestycje na zamku w Olsztynie i tak jak w 2021 zrealizowano kapitalny remont krużganka zamkowego, tak w 2022 planowany jest remont dachu łącznika spinającego część barokową i gotycką od strony północnej. W stanie wymagającym remontu kapitalnego jest też dach nad częścią barokową,
5. Dom „Gazety Olsztyńskiej” jest obiektem wymagającym zmian i remontów, docelowo wejście do tego Muzeum powinno znajdować się na najlepiej eksponowanej części budynku, czyli na szczycie od strony Targu Rybnego,
6. Muzeum Przyrody w Olsztynie wymaga kapitalnego remontu tarasu, gdyż woda przeciekająca przez jego poszycie niszczy substancję architektoniczną obiektu i tworzy brudne zacieki na dużej powierzchni sufitów w salach ekspozycyjnych.

Rozwój w obszarze programowo – merytorycznym wiąże się ze wzmacnianiem zasobu kadrowego pracowników merytorycznych MWiM oraz przemyślanym powiększaniem kolekcji muzealnej. MWiM ma potężną kolekcję muzealną, na styczeń 2022 roku liczy ona około 115 tys. pozycji inwentarzowych co daje ponad 173 tys. sztuk inwentarzowych. Ponadto depozyty: 935 pozycji inwentarzowych co daje 7426 sztuk inwentarzowych. Na inwentarzach pomocniczych: około 10 tys. pozycji co daje około 13,5 tys. sztuk. To kolekcja potężna i ilością, i różnorodnością i wartością. To wokół tych zbiorów odbywa się największa praca merytoryczna, której zazwyczaj nie widać na zewnątrz: opracowywanie naukowe zbiorów, regularne skontrolowanie, prace konserwatorskie i inwentaryzowanie. Jednakże pomimo tak licznych zbiorów Muzeum nigdy nie prowadziło regularnych zakupów obiektów pojawiających się na rynku muzealnym. Chodzi o takie obiekty, które są potem niezbędne do budowania

ekspozycji tematycznych. Najbardziej jaskrawym przykładem takiego zaniechania jest brak obiektów związanych z astronomią, a przecież Mikołaj Kopernik to najznamienitszy mieszkaniec zamków w Olsztynie i Lidzbarku Warmińskim. Dlatego należy prowadzić rozważną politykę zakupów nabytków muzealnych, gdyż obiekty pojawiające się na rynku, i ważne dla naszego Muzeum, szybko zostają sprzedane i szansa ich nabycia znika najczęściej bezpowrotnie.

Ogromna kolekcja jaka zgromadzona jest w MWiM wiąże się też z potrzebą zbudowania w muzeum odpowiedniej infrastruktury informatycznej i internetowej. Dzisiaj cała inwentaryzacja zbiorów tekstowa i fotograficzna, naukowe opracowywanie obiektów, odbywa się w zapisie cyfrowym. Przy tak rozbudowanej kolekcji jak w MWiM zarówno infrastruktura informatyczna jak i systemy pamięci muszą cechować się odpowiednią jakością, przepustowością i pojemnością. W Muzeum w 2021 roku rozpoczęto prace nad budowaniem odpowiedniej infrastruktury informatycznej ale działania te muszą być kontynuowane w latach 2022-2029.

Zakres współpracy z samorządami trzech szczebli z województwa warmińsko – mazurskiego oraz ze stowarzyszeniami, fundacjami i grupami nieformalnymi działającymi na terenie województwa warmińsko - mazurskiego

W ostatnich latach MWiM zbudowało bardzo dobre relacje z samorządami lokalnymi, zarówno miejsko – gminnymi, powiatowymi, jak i organami Samorządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego, tj. z Zarządem Województwa i Sejmikiem Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

Współpraca z samorządami lokalnymi i powiatowymi w głównej mierze polega na roboczej współpracy, związanej ze sprawami codziennymi, chociaż budowana też jest ona w obszarach strategicznych i finansowych. Projekt programowy ekspozycji historycznych „dotykam historii” realizowany jest przy udziale środków samorządów lokalnych. Ekspozycja w Muzeum Mazurskim w Szczytnie w znacznej części sfinansowana została ze środków Powiatu Szczyńskiego i Miasta Szczytno. Jest słowna obietnica Burmistrza Miasta Mrągowa, iż nowa ekspozycja historyczna w Muzeum w Mrągowie w całości realizowana będzie ze środków Miasta Mrągowa. Wstępne rozmowy przeprowadzone zostały z Prezydentem Olsztyna odnośnie finansowania nowej ekspozycji o historii Miasta Olsztyna w Domu „Gazety Olsztyńskiej”. Samorządy lokalne, w których zlokalizowane są oddziały MWiM angażują się też w pracę w otoczeniu obiektów należących do Muzeum, w Mrągowie z inicjatywy Muzeum realizowany jest przez miasto projekt uporządkowania przyrodniczego otoczenia Pałacu Dohnów. Współpraca Muzeum z samorządami lokalnymi jest realna i konkretna, i tak pojętą współpracę należy kontynuować w latach 2022 – 2029.

Muzeum otwarte jest na współpracę z NGO-sami. W różnych projektach współpracujemy ze Stowarzyszeniem Konserwatorów Zabytków, Polskim Oddziałem ICOMOS, Stowarzyszeniem Muzealników Polskich, Stowarzyszeniem Historyków Polskich i Stowarzyszeniem Naukowym Archeologów Polskich.

Ścisłą współpracę Muzeum utrzymuje ze Stowarzyszeniem Numizmatyków Polskich Oddział Olsztyn i Grupą Muzyczną „Proforma” udostępniając pomieszczenia Muzeum na spotkania i próby.

W sytuacjach działań niekomercyjnych Muzeum udostępnia swoje pomieszczenia różnorodnym podmiotom zewnętrznym na wiele działań kulturalnych i społecznych.

Strategia pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych

Pozabudżetowe środki finansowe winny być pozyskiwane w różnych obszarach i w różnej skali. Do strategicznych działań Muzeum w ostatnich latach pozyskiwane były środki z funduszy europejskich zarówno krajowych jak i regionalnych. W Muzeum bardzo efektywnie działa dwuosobowa komórka przygotowująca formalnie i strategicznie wnioski o środki zewnętrzne a w przypadku ich pozyskania realizująca i rozliczająca formalno – finansową stronę projektów.

Muzeum w ostatnich latach z dużą skutecznością pozyskiwało środki pozabudżetowe z Programów Europejskich, Funduszy Norweskich ale też z programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przyjęta i realizowana w tym zakresie strategia w pełni się sprawdzała i działania te będą kontynuowane w latach 2022 – 2029. Małymi krokami, silnie zwolnionymi przez epidemię COVID – 19, Muzeum przygotowuje się do podpisania umowy z komercyjnymi partnerami strategicznymi. Jestem po wstępnych obiecujących rozmowach z przedstawicielami koncernu Michelin, największego pracodawcy w województwie warmińsko – mazurskim. Jednakże mecenat ze strony podmiotów komercyjnych na rzecz takich instytucji publicznych jak MWiM musi być oparty na zasadach równowagi i transparentności.

Plan promocyjny na rzecz budowy wizerunku Muzeum

Działania promocyjne MWiM prowadzone są w trzech zasadniczych obszarach:

- promocja codzienna, oparta w głównej mierze na mediach społecznościowych i cyklicznych materiałach w mediach lokalnych,
- promocja wydarzeń szczególnych: wernisaże wystaw, konferencje, zakończenia prac inwestycyjno – konserwatorskich i inne ważne wydarzenia muzealne,
- budowanie rozpoznawalności Muzeum w Polsce i świecie.

Promocja codzienna to organiczna praca oparta na prezentowaniu, głównie w mediach społecznościowych, ciekawych eksponatów muzealnych, wydarzeń muzealnych jak też prezentacja oferty muzealnej. Wprowadzona została zasada, że każdy z działów merytorycznych przygotowuje raz na tydzień „wkład” tekstowy i fotograficzny do postów, który to następnie „wkład” opracowywany jest w Dziale Promocji i zamieszczany w mediach. Regularność i jakość tak tworzonych postów sprawia, że MWiM zbudowało liczne grono stałych obserwatorów i ciągle to grono poszerza. W oddziałach muzealnych działania promocyjne opracowywane są we własnym zakresie, w sytuacjach koniecznych konsultowane są z „centralą” i umieszczane na oddziałowych stronach internetowych czy też facebooku.

Dobrze przygotowane pod względem medialnym konferencje prasowe i wydarzenia, z ciekawymi tematami i informacjami, przyciągają wszystkie najważniejsze media regionalne. Sprawia to, że informacja o pracy i ofercie Muzeum dociera do szerokiego grona mieszkańców województwa warmińsko – mazurskiego. Podnosi to rozpoznawalność MWiM w regionie, wpływa na kształtowanie pozytywnego wizerunku Muzeum, a w konsekwencji zapewnia odpowiednią frekwencję odwiedzających.

Muzeum też pojawia się w różnego rodzaju nośnikach ogólnopolskich, w tym w przewodnikach turystycznych. Od trzech lat Muzeum jest członkiem Regionalnej Organizacji Turystycznej, współpraca z branżą turystyczną to ważki element promocji Muzeum w medialnych nośnikach turystycznych.

W roku 2019, dla każdego z oddziałów opracowano i wydrukowano atrakcyjne foldery. Foldery te są regularnie wznawiane i cieszą się dużym zainteresowaniem zwiedzających. W dwóch najważniejszych obiektach, tj. na zamku w Lidzbarku Warmińskim i na zamku w Olsztynie do biletu z kasy fiskalnej dołączany jest obrazkowy bilet promocyjny, który jest zabierany przez zwiedzających jako pamiątka.

Opisany wyżej sposób działania będzie kontynuowany i rozwijany w latach 2022 – 2029.

Narastającym problemem promocyjnym – komunikacyjnym są nazwy własne trzech ważkich oddziałów MWiM. Nazwy te tworzone w innej, minionej rzeczywistości politycznej i społecznej i na dzisiaj nie spełniają podstawowych standardów semiotycznych. W Lidzbarku Warmińskim wszyscy szukają zamku, dlatego nazwa „Muzeum Warmińskie w Lidzbarku Warmińskim” winna być zmieniona np. na „Muzeum na zamku biskupów warmińskich w Lidzbarku Warmińskim”. Postać Johanna Gottfrieda Herdera jest dzisiaj postacią kompletnie nierozpoznawalną, dlatego nazwa Muzeum w Morągu winna podkreślać, że eksponuje ono zbiory związane z historią Prus np.: „Pałac Dohnów w Morągu. Muzeum Prus Górnych”. Jeszcze do niedawna do Domu „Gazety Olsztyńskiej” przychodzili ludzie, by... dać ogłoszenie w *Gazecie Olsztyńskiej*, dlatego w nazwie tego oddziału winno znaleźć się słowo muzeum, np. „Muzeum Gazety Olsztyńskiej”.

Opis efektywnego wykorzystania bazy lokalowej i zasobów Muzeum

Muzeum Warmii i Mazur jest instytucją kultury Województwa Warmińsko – Mazurskiego o najbardziej rozbudowanej bazie lokalowej. Łączna powierzchnia użytkowa administrowanych przez Muzeum obiektów to około 19,4 tys. m², w tym około 7,7 tys. m² powierzchni ekspozycyjnej. Wiele pomieszczeń, w szczególności w zamkach olsztyńskim i lidzbarskim, wynajmowanych jest komercyjnie na różnego rodzaju wydarzenia. Poważne przychody w ostatnich latach Muzeum uzyskało wynajmując swoje obiekty do kręcenia zdjęć filmowych, takie wykorzystanie bazy lokalowej będzie kontynuowane i rozwijane w latach 2022 – 2029.

Jednakże poprzez efektywne wykorzystanie bazy lokalowej rozumieć należy też jak najefektywniejsze wykorzystanie bazy służącej realizacji podstawowych celów muzealnych. W tym aspekcie jako priorytetowe wyłania się zwolnienie powierzchni pod nowe ekspozycje na zamku w Olsztynie. Trudno mówić o efektywnym wykorzystaniu bazy lokalowej jeżeli w pięknych, zabytkowych pomieszczeniach gotyckich i barokowych mieszczą się biura pracowników administracyjnych i merytorycznych. Dlatego niezwykle istotną sprawą na najbliższe lata jest znalezienie nowego obiektu, najlepiej w pobliżu zamku olsztyńskiego, do którego będzie można przenieść administracyjnych i merytorycznych pracowników Muzeum, a zajmowane przez nich dzisiaj pomieszczenia przekształcić w nowe sale ekspozycyjne i udostępnić je zwiedzającym.

Olsztyn 31.01.2022

